

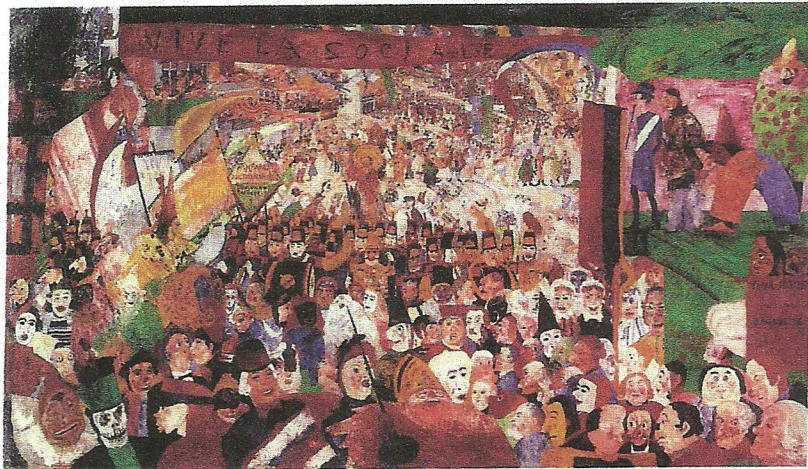
docu

JAMES ENSOR, DUIVELS DIE MIJ SARREN

→ Zondag 31/7, 22-45 – Canvas

De kunst van James Ensor heet door en door Belgisch te zijn, maar de roem van de kunstenaar overstijgt de landsgrenzen. Niet alleen hangt *De blijde intrede van Christus in Brussel* in het Getty-museum in L.A., de Nederlander Hans Quatfass maakte recent ook een portret van de Oostendse visionair: *Ensor, duivels die mij sarren*. 'Ensor is levendiger dan ooit', glundert Xavier Tricot, schilder, schrijver en trouw Ensoradept. 'Ik las onlangs dat Dimitri Verhulst zijn roman over de Belgische politiek de titel *De blijde intrede van Christus in Brussel* wil geven.' Tricot krijgt in deze documentaire een opmerkelijke rol. 'Hans vroeg me om mij te verkleeden voor het gemaskerde Bal Rat Mort in Oostende, dat hij op de voorgrond brengt in zijn portret. Ik koos ervoor om als Pietje de Dood te gaan, omdat die ook erg aanwezig is in Ensors werk.' **Ensor wordt typisch Belgisch genoemd. Bekijkt een Nederlander als Hans Quatfass hem dan anders?**

Xavier Tricot: Oh, maar ik denk dat je als je twee Vlamingen documentaires over Ensor laat maken ook twee verschillende portretten krijgt. Hans Quatfass heeft een heel persoonlijk werk afgeleverd. Hij heeft heel veel research gedaan en daarmee zijn eigen visie grondig onderbouwd. Hans heeft sommige elementen uit Ensors leven voor het eerst belicht:



'DE BLIJDE INTREDE VAN CHRISTUS IN BRUSSEL'

de connectie met Brussel, de academie en de intelligentsia van die tijd. **Volgens Quatfass leefde Ensor in een tijd gelijkaardig aan de onze: een met grote technologische veranderingen zoals de trein en de fotografie. Een juiste vaststelling?**

Tricot: Ja, zo heeft hij als een van de eersten de relatie tussen Ensor en de fotografie uitgespit. Ensor blijkt regelmatig foto's als inspiratiebron gebruikt te hebben. Hans speelt daarmee in zijn fraaie montage. Zo heeft hij een foto gevonden van Ensor met zijn Brusselse vriend en mentor Ernest Rousseau. Die foto van Ensor laat hij overgaan in zijn werk met skeletten, heel intrigerend. **Quatfass liet in een interview verstaan dat hij James Ensor aanvankelijk als de held van een verhaal wilde neerzetten, maar dat hem dat niet lukte omdat Ensor maar een nare man bleek.**

Tricot: Dat sluit toch niet uit dat hij een

held was? Het klopt natuurlijk dat Ensor een vat vol tegenstrijdigheden was. Hij was een rebel, maar toonde zich tegelijkertijd ook zeer bourgeois. Zeker naar het einde van zijn leven liet hij zich bijvoorbeeld graag fêteren. Quatfass grijpt dat aan om op zijn obsessies en frustraties in te gaan.

De documentaire bevat enkele oorspronkelijke stemopnames van Ensor in het Frans. Maar we horen hem ook in een ouderwets Nederlands. Vanwaar kennen we die stem?

Tricot: Dat is de stem van acteur Serge-Henri Valcke. (*Commissaris Buitendiam voor de 'Baantjer'-adepten; nvdr.*) Hij heeft dat heel knap gedaan, vind ik. Hij imiteert niet alleen de klankkleur van Ensors stem, hij mengt er ook een licht West-Vlaams accentje doorheen, zonder te overdrijven. Dat draagt allemaal bij tot de bijzondere eigenheid van dit portret.

HANS VAN GOETHEM